

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/60/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116203433
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8116203433.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Mariany Muránskej v spore žalobkyne U. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. X., XXX XX J., právne zastúpená advokátom JUDr. Igor Šafranko, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému J. L., C., so sídlom G. X., XXX XX L., A.: XX XXX XXX, právne zastúpený advokátskou kanceláriou AK Antol, s.r.o., so sídlom Hviezdoslavova 14, 902 01 Pezinok, IČO: 47 257 024, o určenie úveru za bezúročný a bez poplatkov a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, o odvolaní žalobkyne a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 17C/55/2016-65 zo dňa 15. februára 2019, takto jednohlasne

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:
„I. Žalobu o určenie, že úver zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX je bezúročný a bez poplatkov zamietá.

II. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená v bode 2.5 zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX v znení: „Zmluvné strany sa dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou v článku 10, II. časti Všeobecných obchodných podmienok. Klient berie na vedomie, že rozhodnutie rozhodcovského súdu je konečné a záväzné a jeho zrušenia žalobou na súde sa môže domáhať len z dôvodov vymedzených v zákone č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní.“ Je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 1 ods. 2, 8, § 2 písm. a), b), d), § 9 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinný od 01.01.2018, § 52 ods. 1 - 4, § 53 ods. 1, 4 písm. r), 5, § 54 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 298 ods. 1, 2, § 298 ods. 1, § 137 písm. c), d), § 251, § 255 ods. 1, 2, § 262, čl. 2 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, čl. 22, 10 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES z 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní účinnom v čase uzatvorenia úverovej zmluvy, § 93b zákona č. 483/2001 o bankách, čl. 3 smernice Rady

93/13/ EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

3. Vychádzal zo zistenia, že dňa 06.05.2013 uzatvoril žalovaný ako veriteľ so žalobkyňou ako dlžníčkou Zmluvu o úvere dostupná pôžička č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyni úver vo výške 3.000,- Eur. Zmluva v bode 2.5 obsahovala ustanovenie, podľa ktorého sa zmluvné strany dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú zo zmluvy budú rozhodované s rozhodcovskou doložkou uvedenou v článku 10, II. časti Všeobecných obchodných podmienok. Z výpisu z účtu vyplýva, že žalobkyňa uhradila na istine sumu 198,98 Eur, na úrok 804,75 Eur a na poplatkoch 76,99 Eur. Konečný stav istiny k 12.10.2015 bol 2.801,02 Eur. Žalobou doručenu súdu prvej inštancie dňa 16.05.2016 (teda cca 3 mesiace po podaní žaloby v predmetnej veci) sa žalovaný v procesnom postavení žalobcu domáhal voči žalobkyni v procesnom postavení žalovanej nároku vyplývajúceho z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX, kde súd uznesením zo dňa 13.02.2017 schválil zmier podľa ktorého je žalovaná (v predmetnom konaní v postavení žalobkyne) povinná zaplatiť sumu 2.801,02 Eur s prísl. v pravidelných mesačných splátkach po 30,- Eur. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 27.03.2017 a vykonateľnosť dňa 01.05.2017.

4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že strany sporu uzatvorili zmluvu, ktorú je nutné vzhľadom na charakter zmluvných strán považovať za zmluvu spotrebiteľskú. Vo vzťahu k domáhaniu sa určenia úveru za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu absencie rozpisu splátok na istinu, úrok a poplatky uviedol, že žiadnym spôsobom výkladu zákonného ustanovenia nemožno dospieť k záveru o nutnosti rozčlenenia splátky, ktorá bola dohodnutá v zmluve, ako celková splátka zahŕňajúca istinu, úrok, prípadne poplatky, že by mala byť v zmluve v rámci danej náležitosti zmluvy rozčlenená na jednotlivé jej zložky. Z formulácie citovaného zákonného ustanovenia vyplýva to, že dohodnutá mesačná splátka zahŕňa všetky spomínané komponenty. Uviedol, že ako vyplýva z článku 10 ods. 2 písm. h) smernice, zmluva má obsahovať výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa, teda vôbec sa v nej neuvádza splátka istiny, úrokov a poplatkov, ale je použitý len termín splátka, preto ani právny poriadok Slovenskej republiky nemôže túto zmluvnú náležitosť modifikovať tak, aby veriteľ bol povinný do zmluvy uvádzať členenie splátky na istinu, úrok a poplatky. Napokon uviedol, že odpoveď na túto otázku poskytol Súdny dvor EÚ vo svojom rozsudku C-42/15 z 09.11.2016. Zároveň súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/211/2017 zo dňa 23.04.2018, 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.02.2018 a sp. zn. 3Cdo/56/2018 zo dňa 17.04.2018. Napokon súd dal do pozornosti, že vo veci strán sporu prebiehalo iné konanie pod sp. zn. 20C/167/2016, ktoré sa začalo 3 mesiace neskôr ako toto konanie, a v ktorom si veriteľ uplatnil voči žalobkyni žalobou o plnenie zvyšok istiny s príslušenstvom. Žalobkyňa uzatvorila so žalovaným na pojednávaní zmier, v ktorom sa zaviazala zvyšok istiny s prísl. uhradiť v 30 eurových mesačných splátkach. Súd má teda za to, že žalobkyňa bola s rozsahom plnenia voči žalovanému stotožnená a o jej povinnosti plniť žalovanému bolo právoplatne rozhodnuté. Z uvedených dôvodov súd žalobu o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru zamietol.

5. Vo vzťahu k určeniu neprijateľnosti zmluvnej podmienky poukázal na spoločné stanovisko občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Prešove zo dňa 27.09.2010 a uviedol, že bez pochyb možno konštatovať, že obmedzenie možnosti spotrebiteľa brániť si svoje práva pred nezávislým súdom, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Ide o podmienku, ktorú súd s poukazom na ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka považuje za neprijateľnú a preto neplatnú. Ďalej poukázal na to, že v zmysle § 93b Zákona o bankách, žalovaný ako banka je povinný ponúknuť svojim klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy, pričom toto zákonné ustanovenie zároveň vyžaduje, aby klient mal možnosť voľby, či prijme alebo neprijme predložený návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy. Banka je povinná pri predložení návrhu na uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy tiež preukázateľne poučiť klienta o dôsledkoch uzavretia navrhovanej rozhodcovskej zmluvy na riešenie vzájomných sporov z obchodov. Na záver dodal, že neprípustnosť žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky vyplýva z ust. § 298 ods. 1 C.s.p. a že žalobkyňa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách aj v zmysle ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Zároveň poukázal na to, že s účinnosťou od 01.01.2018 bola zákonom č. 279/2017 Z. z. realizovaná novela zákona č. 129/2010 Z. z., kde bolo doplnené ust. § 11 ods. 4 v zmysle ktorého spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou, pričom predmetné ustanovenie odkazuje na ust. § 137 písm. c) a

d) C.s.p. Nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že ust. § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. je procesnej povahy, preto z hľadiska jeho časovej pôsobnosti platí, že súd je povinný ho aplikovať v čase rozhodovania nároku.

6. O trovách konania rozhodol tak, že oba výroky sú svojim charakterom určovacie, pričom žalobkyňa bola úspešná iba pokiaľ ide o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, teda jej úspech je 50% a úspech žalovaného je tiež 50%. Z uvedeného dôvodu súd stranám náhradu trov konania nepriznal.

7. Proti rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa, a to proti výroku I. a III.. Odvolanie podala z dôvodu nesprávnych skutkových zistení a z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie. Uviedla, že naopak sa domnieva, že v ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch zákonodarca urobil presne to, k čomu súd prvej inštancie nedospel, že sporné ustanovenie naformuloval tak, že je z neho zjavné, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Ak by mali platiť úvahy prvej inštancie, tak by zákonodarca najskôr volil formuláciu, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok úveru. Poukázala na to, že výklad súdom prvej inštancie je ojedinelý a rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, na ktoré súd prvej inštancie poukazuje, reagujú na rozsudok Európskeho súdneho dvora vo veci C-42/15, ktorý sa týka výkladu smernice Európskeho parlamentu a Rady ES 48/2008. Podľa jej názoru sú úvahy súdu mylné. Ďalej dala do pozornosti čl. 10 ods. 2 písm. j) smernice a na prílohu II smernice. Uviedla, že na rozdiel od výšky, počtu, termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ktoré informácie musí zmluva obsahovať, amortizačnú tabuľku táto zmluva obsahovať nemusí, a to ani pri úveroch, pri ktorých sa istina amortizuje. Cieľom a podstatou rozpisu splátok je informovanosť spotrebiteľa, koľko z každej sumy splátky pripadá na istinu, koľko na úrok a koľko na prípadný poplatok. Ďalej uviedla, že z argumentov a odôvodnenia rozsudku obsiahnutých najmä v odôvodneniach 17. - 24. rozsudku na jednej strane a v odôvodnení 17. rozsudku na druhej strane jej nie je celkom jasné, či žaloba o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru bola zamietnutá preto, lebo v úverovej zmluve neabsentuje náležitosť, ktorá by úver robila bezúročným a bezpoplatkovým, alebo sa súd prvej inštancie domnieva, že zmier uzatvorený v konaní vedenom na súde prvej inštancie pod sp. zn. 20C/167/2016 tvorí pre súdenú vec prekážku rozhodnutej veci. Čo sa týka uzatvoreného zmiernu, ten podľa jej názoru pre súdenú vec nevytvoril prekážku v postupe konania a navyše rovnaký vzťah k zmiernu aký k nemu má otázka bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, má k zmiernu aj otázka neprijateľnosti zmluvnej podmienky, a v tejto otázke súd žalobe vyhovel. Navrhla rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie aj žalovaný, a to proti výrokom II. a III. Odvolanie právne odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Uviedol, že podľa aktuálnej právnej úpravy rozhodnutie súdu podľa § 298 ods. 1 C.s.p. je rozhodnutím v individuálnom spore spotrebiteľa a zaväzuje výlučne žalobcu a žalovaného a nie akékoľvek iné subjekty. Poukázal na skutočnosť, že ust. § 53a Občianskeho zákonníka nie je možné vzhľadom na zmeny v súvislosti so zavedením nového procesného kódexu aplikovať na predmetný prípad vzhľadom na skutočnosť, že podľa právnej teórie ust. § 53a je potrebné aplikovať na výsledky abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach. Podľa jeho názoru je teda ust. § 53a Občianskeho zákonníka potrebné vzťahovať len na prípady, v ktorých bola neprijateľnosť zmluvnej podmienky určená v konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach. Vo vzťahu k individuálnym spotrebiteľským sporom je ust. § 53a obsolétym. Uviedol, že vzhľadom na existenciu právoplatného rozhodnutia o nároku žalovaného neexistuje akýkoľvek právny záujem na určení neprijateľnosti akýchkoľvek pohľadávok zo zmluvy o úvere týkajúcich sa potencionálneho rozhodcovského konania. Navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II. a III. a žalobu zamietol a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

9. Žiadna zo strán sa k podaným odvolaniam nevyjadřila.

10. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (ustanovenie § 34 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (ustanovenie § 385 C.s.p. a contrario) tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu Krajského súdu

v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne a ani odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

11. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

12. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietanou inou vadou konania, nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

13. K námietke, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie správne zistil tak skutkový stav veci, ako aj prijal správny právny záver. Vzhľadom na uvedené, ako aj na to, že žalovaný bližšie nešpecifikoval túto odvolaciu námietku, odvolací súd mal za to, že ani tento odvolací dôvod nebol naplnený.

14. K námietke nesprávnych skutkových zistení odvolací súd poznamenáva, že v konaní pred súdom prvej inštancie bolo v dostatočnom rozsahu vykonané dokazovanie nevyhnutné pre posúdenie predmetnej sporovej veci. Z uvedeného vychádzal aj odvolací súd v zmysle ust. § 383 C.s.p.. Odvolací súd na tomto mieste zdôrazňuje, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktoré objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, s to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoje nárok alebo sa bráni proti ich uplatnenie, prípadne štádia civilného procesu.

15. K námietke nesprávneho právného posúdenia odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010).

16. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

17. Odvolací súd osvojujúci si závery súdu prvej inštancie na zdôraznenie vecnej správnosti a v súvislosti s odvolacími námietkami žalovaného dopĺňa nižšie uvedené.

18. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským v zmysle ust. §

52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Zmluva o úvere - dostupná pôžička je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalovaný vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalobkyňa je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa.

19. Súd prvej inštancie v predmetnej veci zamietol žalobu v časti o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti uzatvorenej zmluvy o úvere, a to s poukazom na uzatvorený zmier medzi sporovými stranami v inom konaní. S uvedeným záverom však žalobkyňa nesúhlasila. S poukazom na uvedené sa odvolací súd zaoberal najprv otázkou, či súdom schválený zmier v inom konaní (týkajúci sa tých istých sporových strán a toho istého predmetu konania) zakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci, pre ktorú nie je možné v konaní pokračovať.

20. Civilný sporový poriadok vo svojich ustanoveniach upravuje inštitút tzv. zmieru, ktorý vo svojej podstate predstavuje hmotnoprávnu dohodu a účinkami v podstate nahrádza rozsudok ako meritórne rozhodnutie súdu v konkrétnej veci sporových strán. V prípade, ak dôjde medzi sporovými stranami v priebehu konania k uzatvoreniu zmieru, ktorý je následne schválený súdom a takéto uznesenie nadobudne právoplatnosť, dochádza tak k skončeniu konania na súde. Z uvedeného možno vyvodiť, že schválený zmier vyvoláva účinky obdobné účinkom meritórneho rozhodnutia, avšak s tými rozdielmi, že právoplatne schválený zmier zakladá prekážku rei transactae (vec dohodnutá), nie rei iudicatae (vec rozsúdená) a v prípade vzniesenia námietky existencie zmieru a vyhodnotenia uvedenej námietky ako dôvodnej, súd konanie nezastaví ale zamietne (pozri Civilný sporový poriadok, komentár doc. JUDr. Marek Števec, PhD. a kolektív, nakladateľství C.H.Beck v Prahe, 2016, strana 555 - 563).

21. Z obsahu pripojeného spisu sp. zn. 20C/167/2016 vyplýva, že uznesením zo dňa 13.02.2017 bol súdom schválený zmier medzi sporovými stranami. Uvedeným zmierom sa žalobkyňa (tam v postavení žalovanej) zaviazala splatiť dlžnú sumu z uzatvorenej zmluvy medzi sporovými stranami, a to v pravidelných mesačných splátkach. Uznesenie o schválení zmieru nadobudlo právoplatnosť dňa 17.03.2017 a vykonateľnosť dňa 01.05.2017. S poukazom na vyššie uvedené možno konštatovať, že postup súdu prvej inštancie vo vzťahu k tej časti ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru bol správny, teda súd správne žalobu v uvedenej časti zamietol. O rovnakej otázke už bolo vydané meritórne rozhodnutie, preto do tohto nie je možné po jeho právoplatnosti zasahovať. Odvolacie námietky ohľadom rozčlenenia splátok na istinu, úroky a poplatky vzhľadom na vyššie uvedené, preto neboli odvolacím súdom preskúmané.

22. Vo vzťahu k výroku o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky odvolací súd uvádza, že Občiansky zákonník v znení účinnom od 01.01.2008 zakotvil vo § 53 ods. 4 ako neprijateľnú zmluvnú podmienku aj také dojednanie, ktoré umožňuje v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby bol spor s dodávateľom riešený výlučne v rozhodcovskom konaní. Z uvedeného teda vyplýva, že zmluvná podmienka, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná a ktorá od spotrebiteľa vyžaduje, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní bráni prejednaniu a rozhodnutiu veci rozhodcovským súdom v rozhodcovskom konaní. Pod takúto neprijateľnú zmluvnú podmienku možno subsumovať aj prípady, keď spotrebiteľ nemal možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a všeobecným súdom z dôvodu, že túto možnosť využil už skôr dodávateľ. Z pohľadu spotrebiteľa je rovnocenné to, či riešenie jeho sporu mu bude vnútené štandardnou rozhodcovskou klauzulou alebo konaním dodávateľa podaním žaloby na rozhodcovskom súde. Odvolací súd zdôrazňuje, že § 53 Občianskeho zákonníka obsahuje len demonštratívny výpočet neprijateľných zmluvných podmienok, teda charakter neprijateľnej zmluvnej podmienky môžu mať aj iné podmienky spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

23. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti správne tiež poukázal na ust. § 93b Zákona o bankách, teda o povinnosti žalovaného ako banky predložiť neodvolateľný návrh na uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy a preukázateľne klienta poučiť o dôsledkoch uzatvorenia rozhodcovskej zmluvy. V tejto súvislosti je však potrebné poukázať na to, že nemožno považovať za kumulatívne naplnenie týchto podmienok prípad, keď je rozhodcovská doložka inkorporovaná v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré

sa v rámci kontraktácie nemenia a klient ich buď prijme ako celok alebo v opačnom prípade zmluva nevznikne. V takomto prípade je teda zrejmé, že spotrebiteľ sa nachádza v nevýhodnom postavení čo do vyjednávacjej pozície ako aj do informovanosti (pozri Mostaza Claro bod 25-28, uznesenie POHOTOVOSŤ C-76/10 bod 37 a iné).

24. Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že pre platné dojednanie o rozhodcovskom konaní sa požaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa o tom, že si vymieňuje rozhodcovské konanie, pričom jeho rozhodnutie musí byť preukázateľné. Z obsahu spisu nevyplýva, že by v rámci podpisovania Zmluvy o úvere - dostupná pôžička došlo k naplneniu ust. § 93b Zákona o bankách, teda že žalobkyňa ako klient bola jednak poučená o následkoch takéhoto rozhodnutia, a že žalobkyňa ako klientka sa pre rozhodcovské konanie aj dobrovoľne rozhodla. V takomto prípade zaťažuje dôkazné bremeno žalovaného ako banku, avšak v tomto smere žalovaný dôkazné bremeno neuniesol. Ako správne už poukázal súd prvej inštancie, v uvedenom prípade nešlo o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku, pretože táto bola vopred pripravená a nebolo možné meniť jej obsah. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie rozhodol správne, keď určil, že takáto zmluvná podmienka je neprijateľná, a teda aj neplatná.

25. Odvolací súd ďalej poukazuje na to, že správny výrok vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania.

26. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd v zmysle § 387 C.s.p. napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdzuje.

27. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ustanovením § 255 odsek 1 C.s.p., tak že nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania ani jednej zo sporových strán z dôvodu, že v odvolacom konaní nebola úspešná ani jedna zo sporových strán.

28. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).